

ת"פ 31483/11/19 - מדינת ישראל נגד מ.ר.ג השקעות בע"מ, פברג'ה אירועים בע"מ, באבאדז'נוב רושל בע"מ, רושל בבג'נוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 31483-11-19 מדינת ישראל נ' מ.ר.ג השקעות
בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט עלאא מסארווה
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אמיר יונתי
נגד
הנאשמים
1. מ.ר.ג השקעות בע"מ
2. פברג'ה אירועים בע"מ
3. באבאדז'נוב רושל בע"מ
4. רושל בבג'נוב
ע"י ב"כ עו"ד אודי ויסבאום
5. עמנואל בבג'נוב
ע"י ב"כ עו"ד יוסי חמצני

גזר דין

1. הנאשמים הודו והורשעו בעבירות של אי הגשת דוחות שנתיים לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"), ועבירות של אי תשלום מס שנוכה לפי סעיף 219 לפקודה. לנאשם 4 יוחסו שלושה אישומים של אי הגשת דוחות שנתיים ביחס לשלוש החברות- הנאשמות 1,2,3 ועבירות של אי תשלום מס (ביחס לנאשמת 2), ולנאשם 5 עבירה אחת אי הגשת דוחות ועבירות של אי תשלום מס, וזאת ביחס לנאשמת 2.

ביתר פירוט, האישום הראשון מייחס לנאשם 4 (ולנאשמת 1), עבירה של אי הגשת דו"ח שנתי לשנת 2016 כשמחזור העסקי של הנאשמת 1 על סך 43,463,577 ₪. האישום 13 מייחס לנאשם 4 (ולנאשמת 3), עבירה של אי הגשת דו"ח שנתי לשנת 2017 כשמחזור העסקי של הנאשמת 1 על סך 30,208,328 ₪. האישום השני מייחס לנאשמים 4,5 עבירות דומות ביחס לשנת 2016 כשמחזור העסקי של הנאשמת 2 עמד על 23,631,791 ₪. האישומים 3-12 (10 עבירות) מייחסים לנאשמים 4 ו-5 עבירות של אי תשלום מס לאחר ניכוי מס הכנסה שנוכה במקור ממשכורות ששילמו לעובדים ומתשלומים לקבלני המשנה עבור חודשים 12/2016 ועד 09/2017 בסך כולל של 498,351 ₪.

מתחם העונש ההולם

הערכים המוגנים

2. בבסיס מנגנון גביית המסים בישראל יחסי אמון בין הנישומים לרשות המסים. כמו כן, "הגשתו של דו"ח מס אינה עניין טכני פעוט ערך. הדו"חות המוגשים משמשים כלי ראשון במעלה בידי רשות המיסים במילוי חובתה לקיים הליך גבייה סדור והוגן" (רע"פ 9/09 מזרחי נגד מדינת ישראל (2009)). המעשים והמחדלים המיוחסים לנאשמים פוגעים באופן קשה באמון הניתן בנישומים, אמון המהווה מרכיב עיקרי בשיטת המיסוי. לכן- כך נקבע בפסיקה- יש לחתור, באמצעות הענישה, לביטול אלמנט הכדאיות הכלכלית בביצועו. הנזק שנגרם למדינה אינו רק נזק כספי ישיר, אלא נזק הכרוך בפגיעה במנגנון המס שהפעלתו מותנית בהגשת דוחות מס במועד כדי לבחון אמיתותם ולפעול לפיהם. איחור ניכר בהגשת דו"חות יש בו משום ביכולתו של פקיד השומה לערוך בדיקה יסודית ומעמיקה של מידת אמינות הדו"חות שהוגשו על ידי הנאשם. ברי שהאיחור בהגשת הדוחות גורם לנזקים למנגנון האכיפה ומשבש עבודת הרשות. יש באיחור בהגשת הדוחות ובתשלום המס לפיהם משום פגיעה בערך השוויון בנשיאה בנטל המס.

מדיניות הענישה המקובלת

3. המתחמים "השגורים" בפי הצדדים בעבירות של אי הגשת דוחות מס שנתיים, וגם בעבירות של אי תשלום מס, הם מתחמי עונש שמתחילים ממאסר על תנאי וקנס ועד כ- 8 חודשי מאסר. אלא שהתביעה טענה כי הנסיבות בתיק זה מחייבות קביעת מתחמים "מיוחדים" וזאת לנוכח ריבוי האישומים ובעיקר לנוכח "מחזוריים עסקיים" בסכומים גבוהים.

מדיניות הענישה בעבירות אי הגשת דוחות שנתיים לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה

4. עיון בפסיקה השונה אליה הפנו הצדדים מלמד שרכיב זה של "גובה המחזור העסקי" הוא אלמנט שיש להתחשב בו, בהיבט של נסיבות ביצוע העבירה, ואולם זאת עד גבול מסוים. שכן, גובה המחזור העסקי אינו עומד במתאם ישיר לגובה הנזק או לגודל החוב הפלילי (בהעדר נתונים באשר לניכויים לפני קיזוז ההוצאות המוכרות). לעתים, על אף מחזור עסקי גבוה, ולאחר הגשת הדו"ח יתברר שמדובר "בדו"ח הפסד" ולעתים החוב עשוי להצטמצם באופן משמעותי. למרות האמור, מקובל שמחזור עסקי בסכומים משמעותיים הוא נתון רלוונטי שיכול לביא להחמרה מסויימת בקביעת גדרי המתחם, אך אין מדובר בנתון מכריע.

לשם ההדגמה, בת"פ (שלום נצ') 54769-08-16 מדינת ישראל נגד ג'ינג'י למנדלים בע"מ (2018) נדונו עבירות של אי הגשה במועד של שני דוחות שנתיים, אישיים וגם של החברה, כאשר המחזור העסקי בסכום מצטבר של כ- 30 מיליון ₪ לחברה, וכ- 22 מיליון ₪ הכנסות אישיות. על אף הסכומים הגבוהים, בית המשפט קבע מתחם רגיל שמתחיל ממאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בצירוף קנס.

עוד בעניין מדיניות הענישה בעבירות מסוג זה, סיכמה כב' השופטת ד' אמיר (ת"פ 64280-03-17 מדינת ישראל נ' יעל אגם 2012 בע"מ ואח') (2019) את מדיניות הענישה הרלוונטית כך:

"מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות הנדונות מושפעת מהשיטתיות שבמעשים והיקפם, מהנזק שנגרם, כמו גם מהסרת המחדל. בדרך כלל תחתית מתחם הענישה נקבעת בהסכמת המאשימה למאסר על תנאי ותקרתו

למאסר ממשי בן 8 חודשי מאסר בגין כל עבירה כאירוע. ניתן ללמוד כי באופן רגיל מדיניות הענישה היא מוחשית וכוללת עונשי מאסר משמעותיים לריצוי מאחורי סורג ובריה, בעיקר מקום בו לא הוסרו המחדלים ובהם דובר בעבירות אשר נעברו בשיטתיות ו/או בסכומים גבוהים. ראו רע"פ 3857/13 יצחקיאן נ' מדינת ישראל (30.07.2013) (להלן: "עניין יצחקיאן"), רע"פ 4323/14 מולדובן נ' מדינת ישראל (26.06.2014), רע"פ 288/13 אלחלאוה נ' מדינת ישראל (14.01.2013), רע"פ 3120/14 נעים נ' מדינת ישראל (08.05.2014).

לצד זאת, לעיתים, במקרים מתאימים, ובכלל זאת מקרים בהם לא הוסרו המחדלים כלל או הוסרו באופן חלקי גוזרים בתי המשפט בגין ביצוע העבירות עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד ענישה צופה פני עתיד וקנס. ראו לשם הדוגמא: ע"פ (מחוזי י-ם) 2038/10 לוק נ' מדינת ישראל (15.3.2010), עפ"ג (מחוזי מרכז) 42790-01-14 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' דהן (25.2.2014), ת"פ (ת"א) 9400-11-16 מע"מ ת"א 1, 2 נ' אס אקס אופנה (28.4.2019), ת"פ (שלום רח') 17048-12-10 מדינת ישראל נ' א.מ. מדיקס ואח' (23.12.2013), ת"פ (ת"א) 17979-12-15 מדור תביעות מס הכנסה תל אביב נ' גרף פרויקטים בע"מ (31.1.2018). **בדרך כלל, כאשר הוסרו מלוא מחדלי כתב האישום והנאשם נעדר עבר פלילי, נוהגים בתי המשפט לגזור על נאשמים המורשעים בעבירות מהסוג הנדון עונש צופה פני עתיד לצד קנס בלבד."**

ראו גם עפ"ג (מרכז) 61316-02-17 מדינת ישראל נ' גבריאלי שני (2017), שם נקבע לגבי הרשעה בחמש עבירות של אי הגשת דוחות שנתיים אך הסיר את המחדלים במלואם: "בענייננו אין מחלוקת כי העבירות שביצע המשיב אכן מצויות ברף התחתון של עבירות המס וכי עונש של מאסר על תנאי וקנס הם העונש "המקובל" לעבירות מסוג זה".

כמו כן, אפנה לעפ"ג 12018-10-14 אגף מס הכנסה נ' איזנברג (2015), שם נקבע כי:

"נראה לנו כי רף תחתון של מאסר על תנאי צריך שיהא שמור, לכל היותר, לעברייני מס אשר הסירו את מחדליהם באופן המביא להקטנת "הנזק שנגרם מביצוע העבירה"

מנגד, אין להתעלם מגישה מחמירה בתיקים דומים (למשל, ת"פ 34197-11-12 (שלום רמ') מדינת ישראל נגד סאן פטרול בע"מ ואח' (2016)), בו נקבע מתחם שנע בין 5-15 חודשי מאסר בהתחשב במחזור עסקי של כ- 121 מיליון ₪.

5. ענייננו דומה, במידה מסויימת, למקרה שנדון על ידי כב' סגן הנשיא, השופט י' מינטקביץ בת"פ 23137-09-19 (שלום י-ם) מדינת ישראל נגד יצחק צדוק ואח' (2021), שם נפסק:

"לאור העובדה כי מדובר ברצף התנהגותי אחד הנוגע לכל העבירות, אקבע מתחם עונש אחד ביחס לכל הדוחות אותם לא הגיש הנאשם. בשים לב למכלול הנתונים, ובהם העובדה שהנאשם ניהל במקביל בתקופה של ארבע שנים לא פחות מחמש חברות, אשר מחזור ההכנסות המצטבר שלהן הוא מעל 17 מיליון ש"ח, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר ועד שנה וחצי מאסר ועונשים נלווים. ר' למשל עפ"ג 8626-09-20, כהן נ' מדינת ישראל שם אושר מתחם דומה,

בנסיבות חמורות פחות. אכן, ישנם מקרים רבים בהם מתחם העונש בגין עבירות דומות, של אי הגשת דו"ח במועד, מתחיל במאסר מותנה, אך לאור נסיבותיו של המקרה, ובהן היקפן של מבחינת מספר החברות אותן ניהל הנאשם, תקופת ביצוע העבירות והמחזור הכספי הגבוה, המתחם יתחיל במאסר קצר".

מדיניות הענישה בעבירה של אי תשלום מס שנוכה לפי סעיף 219 לפקודה

6. על הצורך בהחמרה בענישה בעבירות מס, בהקשר של עבירות לפי 219 לפקודה, ראו רע"פ 1552/11 **צבי לוי נ' מדינת ישראל** (2011). מדיניות הענישה נקבעת לפי "סכום המס שלא הועבר, לצד השיטתיות שבביצוע העבירות ויתר הנסיבות" (ת"פ 15-10-39579-10 **מס הכנסה תל אביב נ' דרונט בע"מ ואח'** (2019)). באותו עניין התייחס בית המשפט בהרחבה למדיניות הענישה המקובלת בעבירה לפי סעיף 219 לפקודה כך:

"לצד האמור חשוב להבהיר כי מהפסיקה אליה הפנה הסנגור, כמו גם מזו שתפורט להלן, ניתן ללמוד כי בסוג זה של עבירות נכון ונהוג לגזור עונש של מאסר על תנאי בנסיבות מתאימות, בפרט כאשר מוסרים מלוא מחדלי כתב האישום. זאת גם כאשר המדובר בביצוע מספר לא מועט של עבירות, בסכומים דומים ואף גבוהים מאלה שבענייננו, ואף לצד עבירות נוספות. פעמים רבות זוהי אף עמדת המאשימה עצמה. בנסיבות אלה נכון אף לקבוע את הרף התחתון של המתחם, בגין כל עבירה כאירוע (רע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9.03.2014)) על מאסר על תנאי ועד 7 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית. בראי הרקע המשותף לביצוע העבירות, המתחמים יחפפו ביניהם במידה רבה. בשל עתירת המאשימה לקביעת מתחם כולל אבהיר - גם לו הייתי קובעת מתחם לכלל העבירות כאירוע אחד, תחתיתו הייתה נקבעת למאסר על תנאי, גם אם לתקופה ממושכת יותר ותקרתו ל- 9 חודשי מאסר בפועל".

עוד אפנה לת"פ (ת"א) 15-11-32396 **מס הכנסה תל אביב נ' א.אופיר התזה ושאיבת בטון 2002 בע"מ** (2017) לעניין עמדת המאשימה בנושא המתחם בעבירות אי העברת ניכויים, בגין כל עבירה כאירוע, הוא בין מאסר על תנאי ל- 7 חודשי מאסר בפועל. המתחם שהוצע על התביעה אומץ על ידי בית המשפט.

בת"פ (ת"א) 15-04-54255 **מס הכנסה תל אביב נ' בקינגהם בע"מ** (2017) שם בגין ביצוע 3 עבירות של אי העברת ניכויים נקבע מתחם כולל שבין מאסר על תנאי ועד 8 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

7. במקרה שלפנינו מדובר בעשר הזדמנויות של אי תשלום מס שנוכה ובסכום כולל של כחצי מיליון ₪. העובדה שהחוב שולם בסופו של דבר ובכך הוסר המחדל, היא נתון שפועל בתוך המתחם להבדיל שמרכיב שמגדיר את גבולותיו.

מתחמי העונש- סיכום

8. המסקנה מכלל האמור היא שבענייניו של הנאשם 4, ובכל הנוגע לאי הגשת הדוחות השנתיים, ואף שייתכן כל אישום

ואישום יכול היה (בדוחק) להצדיק מתחם שמתחיל במאסר על תנאי וקנס, הרי שהצטברות האישומים בעניינו אינה מאפשרת קביעת מתחם (כולל) שמתחיל ממאסר על תנאי בלבד. הסכומים הגבוהים של המחזורים (כ- 90 מיליון ₪ במצטבר), ריבוי העבירות במסגרת חברות שונות, על פני תקופה ממושכת, כל אלה, מחייבים מתחם שונה בעניינו של הנאשם 4, אשר יבטא את הצטברות המקרים והנסיבות המחמירות.

ביחס לעבירות של אי תשלום מס שנוכה, נכון לראותם כאירוע אחד (וכך בנוי כתב האישום), ולקבוע מתחם שמתחיל ממאסר על תנאי וקנס ועד 10 חודשי מאסר.

בעניינו של הנאשם 5, יש לקבוע מתחמי עונש נפרדים, בגין שני האירועים באישומים השונים. מתחם העונש ההולם בקשר לאי הגשת הדוח השנתי (עבירה אחת) מתחיל ממאסר על תנאי וקנס ועד 8 חודשי מאסר, וביחס לאי תשלום המס מתחם שמתחיל ממאסר על תנאי וקנס ועד 10 חודשי מאסר. בכך יש משום ביטוי חלקו הקטן יותר ביחס לנאשם 4.

סופו של דבר, שאני קובע לגבי הנאשם 4 מתחם העונש מתחיל ממאסר בפועל קצר שיכול שירוצה בעבודות שירות ועד ל- 10 חודשים מאסר, לצד ענישה נלווית וקנס. בעניינו של הנאשם 5 אני קובע מתחם העונש מתחיל ממאסר על תנאי וקנס ועד 8 חודשי מאסר, וזאת ביחס לכל אחד ואחד מהאישומים בעניינו.

דחיית העתירה לביטול הרשעת הנאשם 5

9. לטענת הנאשם 5 הותרת הרשעתו בתיק, על רקע נסיבות ביצוע העבירה, בעיקר לאחר הסרת המחדלים, עלולה לגרום לנזק משמעותי ובלתי הפיך לנאשם העולה על התועלת החברתית בהרשעתו. לטענת הנאשם 5, מדובר בעבירות מסוג עוון שבוצעו על ידו עת סייע לאביו הנאשם 4 בעסקו שנקלע לקושי תזרימי. לשיטת הנאשם, לאחר הסרת המחדלים לא נותר נזק שנגרם לקופת המדינה. עוד נטען כי הותרת ההרשעה עלולה להביא לנזק קונקרטי לעתידו של הנאשם 5, רוקח במקצועו, בפרט בהיותו בעל רישיון למתן שירותים בתחום הקנאביס הרפואי. לפי הטענה, אם ההרשעה תיוותר על כנה, הדבר עלול להביא לאי חידוש היתר הזמני בתחום הקנאביס הרפואי, ואף לפגוע בהמשך עבודתו כרוקח מוסמך. הנאשם הפנה להוראות פקודת הרוקחות, חוזר היחידה לקנאביס רפואי והנחיות היחידה (נוהל מס' 107 מחדש דצמבר 2017).

10. הוצגו לי מסמכים שונים מהם עולה שהנאשם 5 מחזיק בתעודת סיום קורס קנביס רפואי לרוקחים. כמו כן, הנאשם 5 בעל היתר (זמני) לניהול בית מרחקת והוא כרת הסכם למתן שירותים עם חברה שעוסקת בגידול, שיווק ומכירה של קנביס רפואי. כאמור, נטען שהותרת הרשעתו עלולה להעמידו בסיכון של הליך של התלייה או ביטול רישונו לעיסוק בתחום הרוקחות או עיסוק בתחום הקנאביס הרפואי.

11. קיים קושי רב לקבל את עמדת הנאשם 5 לביטול הרשעתו. אזכיר שמדובר בעבירות שונות, במסגרת שני אישומים, בעשר עבירות של אי תשלום מס שנוכה במקור ועבירה של אי הגשת דו"ח שנתי. העבירות בוצעו בשנים 2016-2017 ולא במהלך תקופה קצרה.

משמדובר אפוא ב- 11 עבירות שנפרסו על פני תקופה לא קצרה ועל אף שמדובר בהרשעה ראשונה בחייו של הנאשם, אין מדובר בכשל בודד ורגעי או בעבירה "ראשונה ויחידה בנוף חייו של הנאשם".

יתרה מזו, עבירות של אי הגשת דוחות מס, הן עבירות חמורות, ועל כך תעיד מדיניות הענישה המחמירה הנקוטה מזה שנים, בין השאר, לאור פסיקה עקבית של בית המשפט העליון. באשר לטענת הנאשם כי הסתבכותו הפלילית היא נגזרת של הסתבכותו הכלכלית של אביו, אין לי אלא להפנות לרע"פ 1688/14 **דוד כץ נגד מדינת ישראל** (2014), שם נפסק (כבוד השופט א' שהם):

"המבקש טען כי לא ראוי לראות במעשיו "גזילת כספי ציבור" ו-"אי נשיאה בנטל ובשוויון", כפי שנקבע בעניינם של עברייני מס אחרים. עוד נטען בבקשה, כי המבקש "נדרש עתה להיכנס לבית הסוהר בשל גורל בלתי נשלט". אין בידי לקבל טענות אלו. התחמקות שלא כדין מתשלום מס אמת פוגעת בקופה הציבורית, ופוגעת בערך השוויון בין אזרחי המדינה. מסיבה זו נקבע, לא אחת, כי יש לראות בעבירות פליליות חמורות, המצדיקות ענישה הולמת, וכך הוא הדבר גם במקרים בהן נעברו העבירות בנסיבות של קשיים כלכליים חמורים. למרות קשייו הכלכליים הנטענים, בחר המבקש להמשיך ולנהל את עסקיו, תוך ביצוע עבירות מס באופן שיטתי, ובכך הוסיף חטא על פשע. כפי שנפסק בעבר, והדברים יפים גם לענייננו, "לפרט אין זכות לבסס את המשך פעילותו העסקית על כספים שאינם שייכים לו" (רע"פ 4844/00 ברקאי נ' מדינת ישראל, משרד האוצר, פ"ד נו(2) 37, 46 (2001)). אשר לטענתו של המבקש, לפיה הוחמר עונשו בשל חוסר יכולתו הכלכלית לשלם את חובו, אחזור על הדברים שאמרתי בפרשה אחרת:

"אכן, המבקש אינו יכול לרפא את מחדל אי העברת ניכויי המס לרשויות, נוכח הליך פשיטת הרגל בו הוא מצוי. בית משפט זה קבע בעבר, כפי שציינה גם ערכאת הערעור, כי לא ניתן לראות בהעדר היכולת לגבות מהעבריין את חוב המס, במישור האזרחי, משום הסרת המחדל על ידו או שיקול להקלה בעונשו (רע"פ 5557/09 שוסטרמן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (6.7.2009)). קבלת עמדתו של בא כוח המבקש, לפיה יש לראות בנסיבות האמורות כשיקול לקולא, עשויה לעודד נישומים אחרים לבצע עבירות מס, ולשמוט את הקרקע מתחת לעקרון ההרתעה, העומד בבסיס הגדרתן כעבירות פליליות [...]

מצבו הכלכלי של המבקש, גם הוא אינו מהווה עילה להתערבות בגזר דינו. במרבית המקרים, עברייני המס הינם אנשים נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי, אשר התדרדרו לביצוע העבירות בעטיו של מצב כלכלי קשה. אין די בנסיבה זו כדי להצדיק הקלה בעונשם." (רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.2.2013)).

...חומרן היתרה של עבירות המס מורה על העדפת האינטרס הציבורי, ובכלל זה גם את שיקולי ההרתעה, על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש (רע"פ 674/13 ליטווק נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21.8.2013); רע"פ 74/13 חלידו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.3.2013))."

12. בניגוד לנטען על ידי הנאשמים, אין לראות בעבירות בהן הורשע "עבירות טכניות מסוג עוון", שנעברו על רקע הסתבכות כלכלית.

ברע"פ 9/09 **מזרחי נגד מדינת ישראל** (2009), נפסק:

"כפי שציין בצדק בית-המשפט המחוזי (כבוד השופטים צבן, בן-עמי וכרמל), הדו"חות השנתיים שעל נישומים להגיש לרשות המסים משיתים את הבסיס לקיומה של מערכת המס ולפעולתה התקינה. **הגשתו של דו"ח מס אינה ענין טכני פעוט ערך**. הדו"חות המוגשים משמשים כלי ראשון במעלה בידיה של רשות המסים במילוי חובתה לקיים הליך גבייה סדור והוגן. בדרישת ההגשה אין להקל ראש, והדבר מתבטא גם בסנקציה הנלווית להפרתה".

13. הפגיעה והנזק הקונקרטי שאליו מפנה הנאשם 5, מתייחסים לחשש שהיוודעות הרגולטור (שר הבריאות) להרשעתו של הנאשם עלולה לסכל את האפשרות שימשיך בעיסוקו, לרבות בעניין העיסוק בתחום הקנביס הרפואי. עיון בסעיף 56א לפקודת הרוקחים מלמד שמדובר **בשיקול דעת** מנהלי שעל הגוף השלטוני להפעיל. לכאורה, טוב אם כלל הנתונים יעמדו לפני הרגולטור בטרם יחליט. ואדרבא, מותר לתהות האין זה לגיטימי שהרגולטור ידע שהנאשם הורשע בעבירות מס במסגרת פעילותו העסקית ?

לפי סעיף 56א לפקודת הרוקחים:

"בעל מקצוע שעשה אחת מאלה, עבר עבירת משמעת:

1. נהג בדרך שאינה הולמת את עיסוקו;
2. הפר כלל מכללי האתיקה שנקבעו לפי סעיף 56;
3. הפר הוראה מההוראות לפי פקודה זו, המטילה עליו איסור או חובה;
4. הפר הוראה מההוראות לפי חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996;
5. השיג במצג שווא רישיון או רישום כעוזר רוקח;
6. גילה חוסר יכולת, חוסר אחריות או רשלנות חמורה בעת עיסוקו במקצוע;
7. **הורשע בפסק דין סופי, בין בישראל ובין מחוץ לישראל, בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומריתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק במקצוע או בעבירה כאמור שיש לה השלכה על עיסוקו.**

14. ספק רב אם הרשעתו של הנאשם בתיק זה תביא לשלילת הרישיון כרוקח. אך גם אם כן, לדעתי, אין זה נכון שנתון ההרשעה בעבירות המס יוסתר מעיני הרגולטור. וודאי שאין לפעול באופן אקטיבי, בדרך של ביטול ההרשעה ולסמא, אגב-כך, את עיניו של הגורם המוסמך להפעיל שיקול דעת.

אם וכאשר עניינו של הנאשם יובא לפתחו של הרגולטור, בטוחני שנסיונות ביצוע העבירות, הרשעתו של הנאשם בחלק מצומצם יותר של העבירות לעומת אביו שחברות בניהולו נקלעו לקושי תזרימי, והעיקר שהנאשם הסיר את המחדלים בכתב האישום, הגיש את הדוח השנתי ושילם את קרן המס, כל אלה יעמדו לפני הרגולטור בטרם החלטתו. אף ב"כ המדינה ציין בדבריו, בהגינות, כי: **"אנו סבורים שאין מדובר בעבירות שיש להן השפעה על עיסוקו כרוקח"**.

נפסק ברע"פ 654/13 אבו בכר נגד מדינת ישראל (2013):

"למעלה מן הצורך, אציין, כי אני מצטרף להערתו של בית המשפט המחוזי בסיפת פסק דינו, לענין סעיף 56 לפקודת הרוקחים. הרשעת המבקש אינה מחייבת נקיטת סנקציה נגדו, בהתאם לפקודת הרוקחים, אשר מעניקה לשר הבריאות סמכות שבשיקול דעת, להפעיל אמצעים שונים, או להימנע מכך, בהתאם לנסיבות המקרה הקונקרטי ולחומר. שיקוליו של הגורם המקצועי, בהקשר זה, אינם זהים לשיקולי בית המשפט, בבואו להרשיע נאשם שאשמתו הוכחה מעבר לספק סביר".

15. אכן, גם בעבירות מיסים, הכלל לפי יש להרשיע את הנאשם בדינו, איננו כלל נטול חריגים.

ואכן, ברע"פ 4606/01 סופר נגד מדינת ישראל (2002) נפסק:

"אין חולק, כי ככלל, בעבירות מס הכנסה, לרבות אי-הגשת דו"חות, יש להרשיע נאשם שהוכח כי ביצע את העבירה, גם כאשר קיימות נסיבות מקילות כבדות-משקל. ברם, אין זה כלל בל-יעבור ובע"פ כתב, המתייחס לעבירה של שוחד, נכתב בעניין זה, כי "יוצאים מכלל זה אותם מקרים חריגים שבהם הצטברות הנסיבות הקשורות בנאשם ובעבירה שעבר מצדיקה שלא להטביע בנאשם את קלון של פליליות" (שם, בע' 343). בית-משפט השלום יישם את העקרונות שנקבעו לעניין החריג-לכלל על המקרה שלפנינו. בית-המשפט נמנע מהרשעת המבקש בשל הנסיבות המיוחדות הקשורות במבקש עצמו ובעבירות שעבר - אי-הגשת הדו"חות - לרבות השנים הרבות שחלפו מאז בוצעו העבירות והשלכת ההרשעה על יכולתו של המבקש למצוא מקור פרנסה. משכך, לא היה מקום להתערבותו של בית-המשפט המחוזי".

עוד ראו בהרחבה הניתוח בעפ"ג (מחוזי מר') 26177-05-14 בהרב נגד מדינת ישראל (2015). עיינתי בפסיקה שהגישה ההגנה. מדובר בשבעה פסקי דין בהן הסתיים ההליך המשפטי בהימנעות או בביטול ההרשעה במקרים של אי הגשת דוחות מס. הפסיקה אליה הפנתה ההגנה מדגישה את הבחינה הקונקרטית, בכל מקרה ומקרה, לרבות מקרים שהונחו תסקרים חיוביים מאת שירות המבחן או מקרים ייחודיים שקשורים לנסיבות ביצוע העבירות (כגון עבירות בודדות, משך קצר של העיכוב בהגשת הדוחות או התנהלות בעייתית מצד המדינה באותם מקרים).

בניגוד לאמור, נסיבות התיק שלפניי אינן מצדיקות סטייה מהכלל שכן הנתונים שהוצגו על ידי הנאשם אינם כה חריגים, כאלה שבכוחם לגבור על כל השיקולים כבדי המשקל מנגד, בפרט העובדה שמדובר בריבוי עבירות מסוגים שונים שאינן קלות בנסיבותיהן לפי סעיף 216(4) וסעיף 219 לפקודת מס הכנסה.

16. סופו של דבר שלא מצאתי שהמקרה לפניי מצדיק חריגה מהכלל של הרשעה. זאת בהינתן נסיבות ביצוע העבירות, ריבויין, חשיבות האינטרס הציבורי בהרשעה, לרבות חשיבות ההקפדה על השוויון בין נישומים, והעדר נזק קונקרטי מוכח, להבדיל מנזק פוטנציאלי לנוכח קיומו של מרחב שיקול דעת של הגורם המנהלי המוסמך.

מיקום העונש בתוך המתחם

17. לא ארחיב בעניין זה לנוכח הסכמת התביעה לפיה נכון למקם את העונש של הנאשמים בשליש התחתון שבמתחם.
18. ואכן, מעבר להודאת הנאשמים, בולטת העובדה שהמחדלים הוסרו, הדוחות הוגשו והמס שולם בסופו של דבר. עם זאת, אין להתעלם מהאיחור הניכר בתשלום ובהסדרת המחדל 6 שנים ממועד יצירת החוב. מדובר באיחור ניכר. על משמעות העיכוב בתשלום החוב הפלילי ראו רע"פ 977/13 אודיז נגד מדינת ישראל (2013).
- הנאשם 5 נעדר עבר פלילי. הנאשם 4 אדם מבוגר הוסבל מחולאים שונים. החברות שבכתב האישום אינם פעילות (כך לפי טענת הנאשמים).
19. לנוכח חלוף הזמן, הנסיבות האישיות של הנאשמים, הסרת המחדלים, שיתוף הפעולה והודאת הנאשמים בעבירות, יש למקם את העונש של הנאשמים בתחתית המתחם.
- לעניין החברות, לאור העובדה ששתיין מתוכן בפירוק, והשלישית איננה פעילה, יוטל קנס סמלי בלבד.
20. לאור כל האמור, ולאחר שנתתי דעתי לתיקון 113 לחוק העונשין ולטיעוני הצדדים, החלטתי לגזור על הנאשמים את העונשים הבאים:

לנאשם 5

- א. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים, שלא יעבור עבירות לפי חוק מע"מ.
- ב. קנס בסך 10,000 ₪ או 3 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל מיום ובהמשך בכל חודש לאחוריו.
- ג. התחייבות כספית על סך 15,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מביצוע עבירה בה הורשע ניתנה בעל-פה במעמד הדיון כנדרש בתקנות העונשין (התחייבות להימנע מעבירה).

לנאשמות 1-3 : קנס בסך 50 ₪ (כל אחת) שישולם עד ליום 01.06.2023.

אשר לנאשם 4, נדרשת חוות של הממונה על עבודות השירות וכמובן שהנאשם מוזהר בדבר חובת שיתוף הפעולה עם הממונה על עבודות השירות, אחרת לא יהיה מנוס אלא לגזור עליו עונש מאסר בפועל.

ניתן יהיה לשלם את הקנס/ פיצוי/ ההוצאות כעבור שלושה ימים מיום מתן ההחלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית

קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

ניתן צו כללי למוצגים. המוצגים יחולטו/יושמדו/יושבו לבעליהם על פי החלטת קצין משטרה.

הכספים שהופקדו עבור הנאשמים בתיקים הקשורים יועברו לצורך תשלום הקנס שנפסק בגזר דין זה, וככל שתיוותר יתרה היא תושב לידי המפקיד, בכפוף לכל עיקול או למגבלה אחרת על פי דין.

זכות ערעור לבית משפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ג אייר תשפ"ג, 04 מאי 2023, בהעדר הצדדים.